

A NYHETER INNENRIKS

Henriksen brukte vannverksabonnentenes penger blant annet på denne jaktfarmen i Sør-Afrika på nærmere 100.000 mål med gnu, antilope og sjiraffer. FOTO: MASI LOSI,

Opprydningen etter vannverksskandalen avdekket ufattelig mange gjenstander som ikke hadde noe med vannverks- og renseanleggsdriften å gjøre, blant annet en rekke borerigger. FOTO: TONE GEORGENS

Mange trodde det fantes bortgjemte penger etter vannverkssaken på Romerike. Det viser seg å stemme.

Vannverkssjefen gjemte unna 34 mill. i Sveits

Fakta

Vannverkssaken

I september 2005 avdekket Aftenposten at vannverkssjef Ivar T. Henriksen beriket seg selv og sin familie på vannverkets og renseanleggets bekostning.

Vannverkssjefen og sønnen hans permitteres, styrene går av og det iverksettes granskning.

Sikret million-inntekter til sønnen

■ Direkter-sønn i dobbeltrolle

■ Styrelederne visste ingenting

PÅ 19. Henriksen er blitt sett på en betydelig del av Romerike. Henriksen har en stor jaktfarm i Sør-Afrika med gnu, antilope og sjiraffer. Det er på jakt med gnu, antilope og sjiraffer. Det er på jakt med gnu, antilope og sjiraffer. Det er på jakt med gnu, antilope og sjiraffer.

Det er på jakt med gnu, antilope og sjiraffer. Det er på jakt med gnu, antilope og sjiraffer. Det er på jakt med gnu, antilope og sjiraffer. Det er på jakt med gnu, antilope og sjiraffer. Det er på jakt med gnu, antilope og sjiraffer.

«Jeg er ikke enig i at dette er et uheldig samarbeid»

26. september 2005 hadde Aftenposten første sak i det som ble en lang rekke saker om vannverkssjefen.

Juni 2010 var vannverkssjef Ivar Thorer Henriksen rettskraftig dømt til 7,5 års fengsel i for korrupsjon og utroskap. I høst ble det funnet 34 millioner kroner på Henriksens hemmelige konti i Sveits. FOTO: TERJE BENDIKSBY, NTB SCANPIX

INNENRIKS

SIRI GEDDE-DAHL

Det var en sveitsisk bank som oppdaget det høsten 2013. Mannen som eide konti med tilsammen 34 millioner norske kroner innestående, var den korrupsjonsdømte vannverkssjefen i Norge.

Ivar Thorer Henriksen, sjefen for de to interkommunale aksjeselskapene Nedre Romerike vannverk og Sentralrenseanlegget RA2 i over 30 år, tappet de offentlige vann- og kloakkselskapene gjennom en årrekke.

Han brukte vannverksabonnentenes penger på alt fra elgtrekke- re og samekniver til en jaktfarm i Sør-Afrika med gnu, antilope og sjiraffer.

● 26. september 2005 avdekket Aftenposten at han drev butikk i butikken.

● Høsten 2010 var Henriksen rettskraftig dømt til 7,5 års fengsel i for korrupsjon og utroskap.

Lette i utlandet

Ryktene gikk om at det fantes midler i utlandet. Politiet lette med lys og lykte etter bortgjemte verdier, både i vannverkssjefens

omfattende internasjonale nettverk og i låven på gårdsbruket i Enebakk.

Bortsett fra jaktfarmen i Sør-Afrika, avslørt i Aftenposten 20. oktober 2005, fant etterforskerne aldri midler i utlandet.

Og Henriksen holdt tett. Kontiene i Sveits visste ingen om, før det dukket opp en hvitvaskingsmelding i Sveits høsten 2013.

Den sveitsiske banken oppdaget at innehaveren av et sett med konti, forvaltet av et sveitsisk investeringselskap, var en nordmann med en lang korrupsjonsdom. Verdene beløp seg da til nærmere 34 millioner norske kroner inkludert avkastning.

Sveits frøs midlene

Banken sendte en såkalt hvitvaskingsmelding, et varsel om mistenkelig forhold, til sveitsisk politi. Sveitsisk politi opprettet en hvitvaskingsak og frøs midlene.

Norske myndigheter ble varslet gjennom formelle kanaler. Via det norske Justisdepartementet og Riksadvokaten fikk Økokrim i februar 2014 formell beskjed.

Siden da har Økokrim i samarbeid med sveitsiske myndigheter arbeidet med å få midlene hjem. Nå, fire måneder senere, står de på Økokrims konto.

– Pengene er sikret i Norge. Vi arbeider nå med de rettslige spørsmålene knyttet til hva som skal

skje med pengene, sier statsadvokat Espen Haug. Han avventer ytterligere opplysninger fra sveitsiske myndigheter. Dokumentene knyttet til kontiene er ennå ikke oversendt Økokrim fra Sveits.

Vil inndra pengene

Da pengene ble oppdaget innledet Økokrim en dialog med Henriksen om hjemføringen av midlene. Han samtykket til at Økokrim hentet pengene til sin konto.

Bankkontiene er trolig opprettet på begynnelsen av 1990-tallet eller på slutten av 1980-tallet. Det er usikkert hvilke summer som opprinnelig er satt inn, men beløpet har trolig vært forvaltet om-

trent som et aksjefond, og har gitt avkastning over tid.

Den tidligere vannverkssjefen har ikke rørt kontiene etter september 2005, da Aftenposten publiserte sin første sak i vannverkskandalen.

– Vi arbeider nå videre med sikte på å avklare om det er grunnlag for å få inndratt alle midlene, enten til fordel for vannverket eller til fordel for staten, sier Haug.

Imponert ryddegutt

Daglig leder i Nedre Romerike vannverk AS og AS Sentralrenseanlegget RA2, Dag Jørgensen, er imponert over politiets arbeid.

Selskapene er i dag rene avviklingselskaper, som ennå jobber med sluttoppgjør og restrukturering etter vannverksaken. Selve driften av vannverket og kloakkrenseanlegget er lagt i nye, interkommunale selskaper.

– Jeg er overrasket, ikke over at det var gjemt bort penger, men over at politiet fant dem, sier Jørgensen. Han ble informert om sikringen av midlene torsdag morgen. Nå gjennomgår han boets juridiske muligheter for å gjøre krav på pengene.

Mye betalt tilbake

Henriksen ble idømt en erstatning på 57 millioner kroner. Kravet fra selskapene omfattet ytterligere 46 millioner.

Selskapene mente altså å ha krav på i alt 103 millioner kroner tilbakebetalt fra vannverkssjefens private berikelse på vannverksabonnentenes bekostning.

Det er allerede tilbakeført betydelige midler. Selskapene inngikk et forlik med Henriksen om erstatningen. Men det baserte seg på at pengene i Sveits ikke fantes.

Nå kan kortene bli stokket på nytt.

– Vi mener pengene fra Sveits tilhører selskapene, sier Jørgensen.

Internasjonalt samarbeid

Statsadvokat Espen Haug sier funnet av pengene er resultat av internasjonalt politisamarbeid.

– Det viser hvor viktig internasjonalt samarbeid er i bekjempelsen av økonomisk kriminalitet og i det å sikre at gjerningspersoner ikke blir sittende igjen med straffbart utbytte.

– Kan du garantere at det nå ikke finnes flere hemmelige konti?

– Nei, det kan jeg selvfølgelig ikke, men denne saken viser at det blir stadig vanskeligere å gjemme unna midler i utlandet.

siri@aftenposten.no

Henriksen: Jeg gjorde dette i beste mening

– Jeg har aldri gjort noe krav på de pengene. Derfor sa jeg til Økokrim: Vær så god, ta de pengene!

Tidligere vannverkssjef Ivar T. Henriksen sier til Aftenposten at Økokrim må finne ut av hvem som har krav på pengene. Han sier pengene er betaling for tjenester både han selv og andre personer fra vannverksmiljøet har utført.

Derfor mener han det er flere personer som er berettiget til midlene fra Sveits.

Likevel sier han at han ikke vil reise noe krav om pengene nå.

– Opprettet på 1980-tallet

Henriksen forteller at kontiene ble opprettet tidlig på 1980-tallet, og at pengene som ble satt inn, dels var «kommisjoner» i forbindelse med salg av rør og annet utstyr. Dels skal det ha vært betaling og kunnskap og ideer, solgt av ham selv og andre tilknyttet vannverket.

– Midlene skulle gå inn i et kommersielt selskap som solgte kunnskap, men vi måtte gjøre det sånn av skattemessige hensyn. Vannverksdriften hadde ikke skatteplikt, men det hadde annen virksomhet. Jeg gjorde dette i beste mening, sier Henriksen.

Selskapet som skulle opprettes, var ifølge Henriksen er datterselskap av vannverket som ble etablert 25 år senere, like før vannverksaken sprakk i 2005.

Han rakk ikke å gjennomføre sin intensjon fra tidlig 1980-tall.

– **Konto i Sveits i ditt eget navn, der det går inn kommisjoner i forbindelse med kjøp av rør og utstyr og salg av kunnskap. Det høres ut som korrupsjon?**

– Sånn ble det gjort. Kanskje var det dumt. Men vi måtte gjøre det sånn av hensyn til skattemyndighetene.

«Ikke relevant»

Han sier kontiene i Sveits «ikke var relevant» for gransking og etterforskning av vannverksaken.

– **Men du opplyste aldri om kontiene da?**

– Det var ikke noe jeg ble spurt om. Det tenkte jeg ikke på i det hele tatt.

– **Dette kan betraktes som utbytte av straffbar handling?**

– Vi fikk betalt for tjenester, og jeg har ikke gjort noe krav på pengene. Det var også intensjonen i selskapene at vi skulle tjene penger på å selge tjenester.

– **Tenkte du ikke på 1980-tallet at det kunne være ulovlig?**

– Absolutt ikke. Jeg spurte daværende styreledere, og vi var enige i at sånn skulle det gjøres.

20. oktober 2005 avslørte Aftenposten Henriksens jaktparadis i Sør-Afrika.

I oktober 2005 avdekket Aftenposten at Henriksen hadde kjøpt seg et privat jaktparadis i Sør-Afrika. Økokrim innleder etterforskning.

I januar 2007 tiltales far, sønn og en leverandør. Senere tiltales også Peab og en fjerde leverandør til vann- og renseanlegget for utroskap og korrupsjon.

I mai 2010 faller endelig dom i lagmannsretten. Henriksen dømmes til 7,5 år i fengsel, sønnen får fire år, leverandørene noe kortere straffer. Peab frikjennes for korrupsjon, men dømmes for utroskap.